

Föreningen för SUS – kvinnoprojekt i Bangladesh

SUS-nyheter

www.susisverige.se • susisverige@gmail.com • Pg 18 95 87-9 • Medlemsavgift 150 kr/år
Postadress: Föreningen för SUS – kvinnoprojekt i Bangladesh,
c/o Kjell Johansson, Färggårdstorget 38, 116 43 Stockholm

September 2022

Styrelsen
rapporterar

Foto:
Bimal Dey

Under resan till SUS besöktes flera skolor, både SUS egna och statliga.

Bildvisning från SUS på medlemsmöte 25 september

Den 25 september kommer Selina Parvin och Bimal Dey att visa bilder och berätta om sitt besök hos SUS i april.

Selina och Bimal åkte tillsammans med Kväkarhjälpens Arnold Langefors och Annika Holsing. Resan var en del av den årliga uppföljningen av det stöd till SUS som vår förening ger tillsammans med Kväkarhjälpens och Vänortsföreningen Jönköping-Bangladesh.

Medlemsmötet äger rum

klockan 16–cirka 18 i lokalen Draken i Solidaritetshuset, Tegelviksvägen 40, på Södermalm i Stockholm.

Läs också en rapport på sidan 4 som Selina Parvin har skrivit från besöket i Bangladesh.

Maj-Lis Koivisto

Selina Parvin och Bimal Dey utanför SUS Dream Center. De besökte SUS under en vecka i april i år. Foto: Pijous

Styrelsen fick förnyat förtroende

I år hölls föreningens årsmöte på Solidaritetshuset på Södermalm i Stockholm. Det var verkligen roligt att kunna träffas på riktigt.

Under årsmötet omvaldes Lisa Arlbrandt som ordförande liksom sex av de tidigare styrelsemedlemmarna. Även revisorer och valberedning blev omvalda.

Efter årsmötet intog de tolv mötesdeltagarna en lätt middag innan Gabriel Jonsson, ordförande i Föreningen för Orientaliska studier, berättade om sin förening samt om den publikation som den givit ut i år med anledning av att Bangladesh firar 50 år som självständig stat.

Det var givande att knyta denna nya kontakt.

Därefter berättade Arnold Langefors från Kväkarhjälpens, nyss hemkommen från Bangladesh, om besöket hos SUS i april. Det var mycket intressant. Arnold hade också med sig nytt hantverk från SUS.

Styrelsen: Lisa Arlbrandt, ordförande, Kjell Johansson, kassör, Annika Gillegård, Selina Parvin och Christina Tillö. Suppleanter Shahina Begum, Maj-Lis Koivisto och Margit Palokangas.

Revisor är Eva Hägerstrand och Amanda Engberg är revisorssuppleant. Valberedningen består av Lars Gillegård och Birgitta Persson.

Christina Tillö

Höstdagjämning betyder dela lika

23 september är det höstdagjämning. Fira höstens ankomst med en solidarisk handling – dela dina inkomster den dagen med SUS.

Sätt in ditt bidrag på föreningens pg 18 95 87-9 så ser vi till att ditt bidrag når SUS. Stort tack!

M-LK

Svåraste översvämningen på lång tid i norra Bangladesh

Tidiga och mycket kraftiga monsunregn lade delar av Netrakona under vatten med svåra följder för de boende i området. Enligt SUS är det de värsta översvämningarna sedan 1988.

Varje år äger översvämningar rum i Bangladesh. Det är något som man räknar med och som bidrar till att marken är mycket bördig. Floderna drar med sig sediment, vilket gynnar jordbruket, enligt *Claims Journals* nyhetsidor på webben.

Enligt *Claims Journal* börjar monsunregn i Sydasiens vanligtvis i juni. Men i år kom kraftiga skyfall i nordöstra Indien och Bangladesh redan i mars och ledde till översvämningar i april i Bangladesh.

När väl monsunregnen kom som förväntat i juni regnade det ovanligt mycket. Floder svämmade över, de barriärer som man har byggt mot regnen spolades bort. Detta är den värsta översvämningen som drabbat området sedan 1988, enligt SUS. Detta drabbade främst de nordöstra delarna av Bangladesh, Sylhet-, Netrakona- och Sunamganjdistrikten.

Brist på dricksvatten

Hundratals byar i Bangladesh har påverkats, människor stod utan rent dricksvatten då brunnar översvämmats, vägar, broar och järnvägsspår har förstörts, enligt *Claims Journal*. Internet kopplades ner vilket gjorde det svårt, och tog tid, att få överblick över situationen.

Översvämningarna och jordskreden har varit katastrofala för regionens jordbruk, vilket har påverkat och kommer att påverka livsmedelsproduktionen.

Jordbrukare får sina grödor förstörda, de kan fastna i en skuldcykel, man har inte råd att låta barnen gå i sko-

Foto samtliga bilder: SUS

lan. Hus har förstörts, många människor söker skydd i skolor.

Uppskattningsvis 7,2 miljoner människor har drabbats och är i desperat behov av skydd och nödhjälpsartiklar i den nordöstra delen av landet, enligt *Relief Web* den 28 juni 2022.

Många drabbade i SUS område

Den 18 juni 2022 kom ett brev från SUS i Bangladesh, som huvudsakligen har sitt arbets-

område i Netrakonadistriktet: "För närvarande är merparten av Netrakonadistriktet under vatten", skrev Begum Rokeya i brevet.

I Netrakonadistriktet var då cirka 1,5 miljoner människor mest utsatta.

Enligt brevet vadade översvämningensdrabbade familjer fram i regnvatten eller tog sig fram i små båtar. De kunde inte laga mat, eftersom torra platser för vedeldning saknades. Barn, kvinnor, ungdomar

och funktionshindrade var mest utsatta. Människor led på grund av brist på säkert vatten- och sanitetssystem då latriner, brunnar och vattenpumpar var översvämmade.

I största delen av området saknades skydd och mat för både människor och djur, det vill säga kor, getter och fjäderfä. Järnvägsspår och vägar var skadade. 90 procent av marknadsplatserna stod under vatten.

Människor tog skydd i lokala skolor när deras hus hade kollapsat. Regeringen gav stöd, men det var otillräckligt, enligt SUS.

"Som utvecklingsorganisation har SUS tidigare, i alla typer av katastrofer, alltid försökt stå på de utsatta människornas sida. Det försöker vi att göra även i denna katastrof", skrev Begum Rokeya och slutade brevet med att be om ekonomiskt stöd från samarbetsorganisationerna i Sverige.

Skickat akutstöd

Vår förening och Kväkarhjälpen sände i början av juli tillsammans 128 000 kronor till SUS i katastrofstöd. Vår andel blev 53 000 kronor. SUS ställer upp för de grupper som man vanligen ger stöd till inom sina program.

I SUS arbetsområde i Netrakona-, Sunamganj- och Myensinghdistriktet är cirka hundra tusen mottagare av SUS utvecklingsstöd påverkade. Det är medlemmar i mikrofinansieringsgrupper, skolelever, funktionshindrade personer, kvinnor, män, ungdomar och pensionärer.

Den 19 juni kan man på SUS Facebook-sida se bilder på människor som vadar fram i vatten. Vidare kan man ta del av SUS arbete med att ge stöd till de drabbade.

Fortsätter på nästa sida

Svåraste översvämningen forts.

Den 27 juni delade SUS ut kontanter till 90 personer som drabbats av översvämningarna. Av dem var 30 funktionshindrade. Pengarna kunde delas ut med hjälp av stöd från Lions i Bangladesh. Var och en fick 1 000 taka, motsvarande cirka 120 kronor.

Den 28 juni distribuerades matpaket med stöd av regeringen till 302 gruppmedlemmar i 21 byar. Varje medlem fick 5 kilo ris, 1 kilo linser, 1 liter sojabönsolja, 1 kg salt, 5 paket med vätskeersättning för att förebygga och behandla uttorkning.

Den 5 juli delade SUS, med stöd från Kanada, ut kontanter till grupper som är aktiva inom SUS landsbygdsprogram. 139 500 taka fördelades på 186 gruppmedlemmar som drabbats av översvämningen, 750 taka till var och en, vilket motsvarar cirka 90 kronor.

Hjälp från olika håll

Bangladeshs premiärminister Sheikh Hasina reste över de översvämmade områdena med helikopter och uppmanade därefter regionala ledare att påskynda hjälpinsatserna. Hon har avsatt speciella pengar för de drabbade i nordöstra Bangladesh. Armén, marinen, flygvapnet och alla berörda myndigheter ska delta i hjälparbetet.

Många aktörer, internationella organisationer och andra, ger ekonomiskt stöd till Bang-

ladesh på grund av översvämningarna, till exempel Röda Korset, UNICEF, EU-kommissionen, Storbritannien.

Klimatförändringar förvärrar

Då Bangladesh är ett platt och låglänt land är kortvariga översvämningar under monsunsäsongen vanliga, ofta är de fördelaktiga för jordbruket. Men förödande översväm-

Kostnader Bangladesh:

5 kilo ris	250 taka
1 liter olja	195 taka
1 kilo lök	50 taka
2 kilo potatis	50 taka
1 kilo salt	30 taka
2 liter vatten	40 taka

10 taka är cirka 1,2 krona enligt Forex.se 30 augusti.

ningar drabbar landet med några års mellanrum, vilka skadar infrastruktur och ekonomi, enligt *Claims journal* 24 maj 2022.

Klimatförändringarna ökar frekvensen och oförutsägbarheten för översvämningshändelser i regionen, enligt *New India Express*. Varje extra grad av global uppvärmning ökar mängden vatten i atmo-

sfären med cirka sju procent, med oundvikliga effekter på nederbörden. Enligt FN:s klimatpanel kommer omkring 17 procent av befolkningen i Bangladesh att behöva omplaceras under det kommande decenniet om den globala uppvärmningen håller nuvarande takt.

Västvärldens svek

Bangladesh med cirka 160 miljoner invånare har endast bidragit till en bråkdel av världens utsläpp. Samtidigt finns avtal för rika nationer, som har bidragit med mer utsläpp, att varje år ge 100 miljarder dollar till fattigare nationer så att de kan anpassa sig till klimatförändringarna. Detta löfte har inte uppfyllts, enligt *Claims journal* 21 och 22 juni 2022.

Det betyder att länder som Bangladesh – vars BNP har ökat från 6,2 miljarder dollar 1972 till 305 miljarder dollar 2019 – måste omdirigera medel för att bekämpa klimatförändringarna, istället för att spendera dem på politik som syftar till att lyfta miljoner människor ur fattigdom.

Även Fridays for Future – Bangladesh menar på sitt Instagramkonto att översvämningarna är relaterade till de klimatförändringar som nu sker i världen.

Eva Hägerstrand

Källor: *Claims Journal* och *New India Express* från maj och juni 2022

Hjälp till översvämningssdrabbade

I början av juni nåddes vi av ett nödrop från Begum Rokeya och SUS. Bangladesh hade återigen drabbats av kraftiga översvämningar och SUS bad om ekonomisk hjälp.

Styrelsen tog ett snabbt beslut att som akutstöd skicka 53 000 kronor.

Tillsammans med Kväkarhjälp kunde vi i början av juli i en enda transferering

skicka 12 100 US-dollar i akutstöd.

Pengarna till vårt bidrag kommer från tidigare budgeterade pengar för att anställa en kommunikatör hos SUS som inte blev något av, samt från gåvogivare i Belgien och Sverige som hör sammat uppmaningen om hjälp.

Kjell Johansson
kassör

Föreningen deltog i Drakens dag

I år ordnade Solidaritetshuset i Stockholm återigen Drakens dag. Evenemanget har varit vilande under två år på grund av pandemin.

Det bjöds på drakverkstad, knapptillverkning, klädbyten, kurdiska sånger och utklädnings med 1700-talskläder till barn och vuxna vid en guidad historisk vandring.

Fika och våfflor fanns till

försäljning, samt hantverk.

Från vår förening deltog Olof Meurling och undertecknad med försäljning av hantverk från SUS.

Vi kunde sprida information om SUS och sälja lite av det hantverk som vi hade med oss. Genom Swish och kontanter inbringades totalt 425 kronor. Tack för det!

Kjell Johansson

I april besökte Selina Parvin, styrelseledamot i vår förening, SUS tillsammans med Kväkarhjälpens. Här berättar hon kort om resan. Vid medlemsmötet 25 september kommer hon och Bimal Dey att berätta mer och visa bilder.

Selfie på tågstation: Annika Holsing, Kväkarhjälpens, Selina Parvin från vår förening, Arnold Langefors och Bimal Dey, båda Kväkarhjälpens.

Gruppen besökte bland annat flera skolor. Foto: Bimal Dey och Selina Parvin

Givande besök hos SUS

Vårt besök hos SUS i Netrakona i norra Bangladesh var mycket givande och intressant. Arnold Langefors från Kväkarhjälpens hade satt ihop ett gediget program så att vi skulle få en inblick i alla områden där Kväkarhjälpens, vår förening och Vänortsföreningen Jönköping-Bangladesh är involverade.

En stor del av vår vistelse ägnade vi åt att träffa projektdeltagare och SUS medarbetare i Netrakona, Mymensingh och deras närområden. Vi arbetade också med SUS ledning och projektledarna för att förbättra interna processer och hjälpa till med organisationsutveckling inom ett antal identifierade områden.

Besöket började med en varm tågresa från huvudstaden Dhaka till Netrakona, där SUS har sitt huvudkontor. Jag och min man Bimal Dey mötte Arnold Langefors och Annika Holsing från Kväkarhjälpens på tågstationen Uttara, som ligger i anslutning till Dhaka flygplats. De hade tagit sig till tågstationen från flygplatsen för att åka vidare till Netrakona för ett sexdagarsbesök.

Arnold och Annika satt på en bänk med andra människor och väntade på oss. Jag såg på långt håll hur Annika viftade med en handfläkt för att klara av den fuktiga

varmen. Vi kom närmare och hälsade på varandra. Efteråt flyttade vi till ett väntrum med takfläkt som var lite avskilt jämfört med bänken utanför. Fläkten hjälpte lite mot varmen. När avgångstiden för tåget till Netrakona närmade sig gick vi ut på perrongen där vi blev omringade av folk som var nyfikna på Annika och Arnold.

En liten pojke ställde många frågor till oss och Arnold tyckte genast att han var intressant. Det slutade med att pojken sjöng för oss på bengali och därefter sjöng Arnold en svensk låt. Därmed samlades ännu mer folk runt oss.

Medan vi upplevde folksamlingen, varmen och ljudet från olika håll försökte vi hålla utkik efter vårt tåg, som redan var på väg in till plattformen, och kliva ombord så snabbt som möjligt. Tåget stannar inte länge på perrongen och dessutom blir hyllan för bagage snabbt full. Så snart vi satte oss i våra säten rullade tåget i väg med ett kraftigt tjut.

Efter fem timmars resa kom vi fram till Netrakona där vi blev hämtade av SUS personal. Vi blev välkomnade med blommor när bilen körde in till Dream House. Efter middag var det dags för vila efter resan så att vi hade energi för nästa dags program.

Det blev en hel del fältbesök i Netrakona och Mymensingh. Vi besökte tre NF-PE-skolor (Non Formal Primary School), en statlig grundskola och en förskola. Vi deltog också i klassundervisning i några av skolorna i Netrakona, Kendua och Mymensingh.

Vi besökte SUS lokalkontor i de olika områdena för att få en inblick i projektaktiviteter på bynivå.

Jag delade ut årets stipendier ur Marianne Hofstens minnesfond, intervjuade stipendiater och träffade deras föräldrar.

Jag intervjuade också Kohinoor och Begum Rokeya, besökte hantverksbutiken, SUS modelljordbruk, sjukhus i Netrakona, och familjehälsövscentral i olika byar, och även två pojkungdomsklubbar, två flickungdomsklubbar och en pensionärsklubb och två självhjälpgrupper som bestod av kvinnor.

Pensionärsklubben har 50 medlemmar (41 män, 9 kvinnor) som träffas en gång i månaden. 22 medlemmar är äldre än 60 år. 14 män och 6 kvinnor var närvarande under vårt besök.

Vi deltog även i en diskussion om klimat- och miljötåtgärder.

Selina Parvin
suisverige@gmail.com

Sida uppmärksammade 50 år av utvecklingssamarbete

Den fjärde maj bjöd Sida in till ett seminarium för att uppmärksamma att Sverige har gett stöd till Bangladesh i 50 år. Flera talare och organisationer från båda länderna lyfte fram viktiga resultat inom många olika områden, som hälsa och utbildning, och diskuterade även de utmaningar som finns kvar.

Sidas generaldirektör Carin Jämtin inledde seminariet och berättade att Sverige var tidig med att erkänna landet Bangladesh, etablera diplomatiska relationer och börja ge bistånd 1972. Sedan dess har Sida gett 17 miljarder kronor i stöd med fokus på folkhälsa, utbildning, marknadsutveckling, demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och katastrofhantering.

De senaste åren har mycket av stödet gått till arbetet med Rohingya-flyktingar och klimatet.

Som land har Bangladesh gjort enorma framsteg under denna period och är på väg att lämna gruppen som kallas Least Developed Countries. Medellivslängden har ökat från 58 år till 73 år och antal födda barn per kvinna har minskat från sju till två barn. De senaste 15 åren har barnadödligheten sjunkit med 55 procent.

Tre viktiga framsteg

Jämtin och övriga talare lyfte fram exempel på hur Sveriges stöd har varit med och bidragit till denna utveckling och tala-

Sidas generaldirektör Carin Jämtin var först upp på scenen.

Foto: Lisa Arlbrandt

de om vikten av att utvärdera biståndet långsiktigt och lyfta fram positiv förändring. De betonade också att lärdomar och innovationer från arbetet i Bangladesh har kommit till nytta även i andra länder.

Tre av de specifika framsteg som lyftes fram var dessa:

- Sida har varit med och byggt upp hälsosystemet i Bangladesh, med särskilt fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och satsningar på att stärka barnmorskornas roll för att rädda liv på mammor och barn. Detta har bidragit till att mödradödlig-

heten sjönk från 332 dödsfall per 100 000 födselar år 2001 till 194 dödsfall bara tio år senare.

- Sida har varit med och stöttat framtagandet av ett banbrytande koleravaccin. Det kunde göras tack vare ett samarbete mellan International Center of Diarrhoeal Disease Research i Bangladesh och forskare vid Göteborgs universitet. I dag produceras vaccinet i flera länder och är ett av de vaccin som anses rädda flest liv i världen.

- Sida var en av de första givarna som gav stöd till etableringen och expansionen av

Grameen Bank – en organisation för mikrofinansiering i Bangladesh som ger små lån till människor som lever i utsatthet, utan att kräva säkerhet för lånet.

Fortsatt stöd behövs

Trots framgångarna är det tydligt att stödet fortfarande behövs. Talarna betonade att Bangladesh är ett av de länder som har det högsta antalet fattiga i absoluta tal och många lever precis ovanför fattigdomsgränsen. Det behövs fler innovativa insatser för klimatanpassning. Slutligen lyftes partnerskap och stöd till civilsamhället fram som väldigt viktigt, då det demokratiska utrymmet minskar i regionen och organisationer då kan få svårare att arbeta.

Glimtarna från pågående samarbeten visade på en vilja och ansats hos Sida att arbeta för att få ihop humanitärt stöd och långsiktigt arbete bättre, för att nå ett mer holistiskt och strategiskt arbetssätt som verkligen förändrar systemen mer långsiktigt.

Som representant för vår förening saknade jag fler röster från organisationer i Bangladesh som talade om hur de upplevt stödet från Sverige och samarbetet med Sida. I övrigt var det en väldigt lärorik eftermiddag.

På Youtube kan man lyssna på seminariet i efterhand. Sök på rubriken *Bangladesh – 50 år av utvecklingssamarbete*.

Lisa Arlbrandt

Tofte Frykman har avlidit

Det är med sorg vi har tagit emot beskedet att Tofte Frykman, Kväkarhjälpens klippa i samarbetet om stödet till SUS, har avlidit vid 82 års ålder. Tofte skötte alla ekonomiska frågor och mycket av det administrativa arbetet i Kväkarhjälpens styrelse. Han var dessutom den vänligaste av själar. Våra varmaste tankar går till hans familj.

M-LK

Bokcirkel 5 oktober

Föreningens bokcirkel läser böcker med anknytning till Bangladesh och träffas två gånger per år i Stockholm. Hör av dig på mejl susisverige@gmail.com eller telefon 0700-209029 om du vill delta nästa gång, 5 oktober!

Följ oss på Facebook

Föreningen har en Facebookgrupp där vi löpande publicerar nyheter från SUS och Bangladesh. Den är mer uppdaterad än webbplatsen på nyheter inom olika områden som rör Bangladesh. Gruppen heter Kvinnoprojekt i Bangladesh – Föreningen för SUS.

Mangold är en bladgrönsak som finns med olika färger på stjälken och bladnerverna. Den är dessutom lättodlad, och ger riklig skörd.

Foto:
Selina Parvin

Mangoldvuna – enkel och snabblagad grönsaksrätt

Mangold är en tacksam grön bladväxt som är fullproppad med järn och vitaminer. Man kan tillaga den på olika sätt, här kommer ett recept på en rätt som är ganska vanlig i Bangladesh.

Mangold är tacksam att odla själv. På sommaren kan man odla den antingen på en odlingsplats eller i stora krukor utomhus. Mangold växer långt in i hösten ända till början av vintermånaderna, och den tål att skördas flera gånger.

Ingredienser
för 2 personer
500 gr mangoldblad
1 dl mungbönor eller moong

dal (en typ gula linser)
1 gul lök
4 klyftor vitlök
½ tsk svart kummin
salt
peppar
2 msk olja
½ tsk sesamolja
2 torkade röda chilifrukt
(eller efter smak)
1 tsk pressad limejuice

Gör så här:
Skölj bladen och låt vattnet rinna av i en sil. Hacka gul lök och vitlöksklyftorna.

Skär mangoldbladen i strimlor, ungefär 0,5–1 cm breda. Värm en stekpanna och stek moong dal eller mungbönorna på medelvärme utan något

fett. Ta bort stekpannan från spisen när de börjar dofta och färgen ändras till lite brunare, och håll över dem i en skål.

Hetta upp olja i stekpannan och stek vitlöken först tills den är gyllenbrun. Tillsätt den gula löken, svart kummin, chili, salt, peppar och mungbönorna/moong dal-linserna. Fortsätt steka några minuter tills löken blivit brun.

Tillsätt mangolden, blanda väl och fortsätt röra lite då och då. Håll på sesamolja och pressad limejuice. Smaka av med salt och fortsätt steka några minuter till. När stjälkarna känns mjuka men fortfarande krispiga är rätten klar.

Servera med något gott tillbehör och ris. Det går också bra med enbart ris.

Selina Parvin
driver Food Club, Facebookgrupp för matbilder

Redaktionen

Redaktör för nyhetsbrevet är Maj-Lis Koivisto (M-LK), tel 0700-20 90 29.

Skribenter i detta nummer är Lisa Arlbrandt, Eva Hägerstrand, Kjell Johansson, Maj-Lis Koivisto (MLK), Selina Parvin och Christina Tillö.